

Studier man gamla svenska tidningar finner man att ordet "arbetslöshet" ideligen förekommer. Sverige har tydligen alltid haft svårt att samskatta sin relativt lilla folkmenning.

Tidigare förhållanden kunde man skylla på oförståeliga och odugliga konservativa regeringar. Vad kan de som idag har ansvarat skylla på?

De skyller inte på någonting, för de vägrar helt enkelt att erkänna att situationen är så svår som den verkligen är. För det första rör de sig med siffror, som långt ifrån stämmer med verkligheten och för det andra tycks de inte inse, att även om de med allsamlade konjunkturkonferenser siffror till c:a 70 000, så är det ändå 70 000 för många.

Under den s k högkonjunkturen hörde man ofta tala om den fulla sysselsättningen. Den var alltid regeringens mål, påstod man. Numera nöjer man sig med att "vi har den högsta sysselsättningsgraden i världen".

TYSTNAD

En förvänsavärd tystnad råder också på andra håll. I ex i vänstergrupperna, fastän många av deras anhängare antingen är arbetslösa ungdomar, kvinnor eller akademiker. Varför skriker och beklagar man inte om den elementäraste av mänskliga rättigheter?

Varför tigger de arbetslösa själva? Varför nöjer de sig med att i så stor utsträckning på egen hand försöka klara situationen?

Man frågar sig om representanter för svenska myndigheter, fackföreningar och vänstergrupper någonsin studerar annonseringen i dagspressen eller någon annan av de s k annonser för att kontrollera hur de går tillväga. Idag råder djungelns lag på arbetsmarknaden, och detta avspeglar sig på tidningarnas annonser. Annonser om "sporadisk tjänstgöring" (med andra ord, skändlig obeställd beredskap) och annonser om att "visst finns det arbete", men för den som kan stå på "vipp" i väntan på ett "vissat" arbete, väntar de tre veckor, två månader, tre månader, ibland med löften om fast anställning längre fram.

Skulle inte en arbetslöshetskommitté kunna tillsättas för att utreda vad som förekommer?

Arbetsförmedlingen står helt på arbetsköparnas sida. Ett informationsmöte hos arbetsför-

Samhället måste ordna ARBETE ÅT ALLA

medlingen är inget annat än ett propagandasmöte för hur man ska bära sig åt för att behåga arbetsköparna när man söker plats. Man får inte uppträda så eller så. Man bör inte säga så eller så. Man måste lära sig att på något mystiskt sätt ana sig till vilket svar cheferna vill ha.

Självklart behövs det flera arbeten. Det är enoumlertid in'e hela saken, och löser inte på sikt problemet. För att undvika att arbetslösheten blir permanent måste ett annat tänkande bli mera allmänt. Tanken om att alla har rätt att känna människovärde, d v s veta att de fyller en social funktion, själva arbetar för det bröd de äter och bidrar med skatter till de förmåner de stajuter, måste genomgå samhället.

En kvinna som går hemma och kanonfirar sin arbetslöshet bakom husturullen och sköter hushället är en enda man fyller ingen social funktion, ungdomar som driver omkring på tunnelbanor och i parker och lever på sina föräldrars inkomster får inte heller fylla någon social funktion etc.

Ofta hör man uttalanden av typen: "Visserligen måste vi acceptera att en viss procent av befolkningen går arbetslös, men de får sin del av kakan ändå." Naturligtvis är det sant att de får sitt bidrag. Alla måste ju äta även om de inte arbetar.

VILL ARBETA

Men den som resonerar på det sättet gör sig till förespråkare för ett överstatistiskt, som går ut på att människans högsta önskan är att slippa arbeta. Liksom det i de privilegierade klasserna finns människor som helst ser att andra arbetar för dem, så finns det även sådana bland andra människor. Dessa är och förblir en minoritet. Större delen av människligheten vill arbeta och dra sitt strå till stacken.

Vig ett sådant resonemang tänker man inte heller på att den som inte har ett arbete är utan-

Tillväntat arbetsförmedlingarna på bästa sätt de arbetslösa inkomsten. De står helt på arbetsköparnas sida, hävdar arbetsförmedlingarna.

Tidigare kunde man skylla arbetslösheten på konservativa och odugliga regeringar. Vad kan de som i dag har ansvarat skylla arbetslösheten på? Varför tigger de arbetslösa själva? Har Sverige råd att förlora så många dagsverken och kasta bort sina begävnin-? Det frågas i detta debattinlägg av

HJÖRDIS LEVIN

för samhället också på många andra sätt.

Att inte se till att människor för arbete är ett effektivt sätt att tipsa till munnen på dem och göra dem passiva och spaka.

Den som inte betalar skatt har inget att säga till om. Även om det inte uttryckligen sägs, så känner den arbetslösa det så. De arbetslösa betraktas som om det vore något fel på dem. Och där har vi kanske anledningen till att

de inte bråkar. De upplever inte att de har rätt att kräva arbete, utan de har själva förgått av längtan och tror att det är något fel på dem.

UNDERSTÖD

"Den som är arbetslös kan väl tillbringa sin tid på ett meningsfullt sätt ändå", säger man. "Leve på understöd och ägna sig åt sina hobbies är väl en avundsjukt situation." Man glömmar att all aktivitet

kostar pengar och det blir inte mycket över för den som lever på understöd. För det andra så är människor så vana att sammankoppla arbete och aktivitet med pengar, så att de känner det som om det är bortkastad möda att skriva, måla eller ståda sitt hem om och om igen, när det inte ger några pengar. De förfaller i sjället till trubbel över sin situation.

En rättvisare fördelning av de sysslor som finns är att föredra framför att en grupp ska gå utan arbete och resten ska stressa livet ur sig för att klara av och behålla det arbete de har. Arbetstiden och även inkomsterna borde fördelas på alla.

Nu vet vi i stället att det är så att en stor del av löneförhöjningarna och standardförbättringarna i vårt land tillkommer endast en del av folket och på bekostnad av resten, genom att man samtidigt har reducerat arbetsstyrkan. Men de som har arbete och inkomster måste ju i alla fall försörja de övriga på ena eller andra sättet. Alla måste ju äta. Varför inte låta alla arbeta?

KLASSKILLNAD

De förhållanden som nu råder (den grupp som arbetar och betalar skatt har mera socialt anses och därmed också mera makt än de som av någon orsak inte själva tjänar sitt uppehälle) skapar en fruktansvärd klasskillnad inom folket, splittrar arbetarklassen och sänker klassmedvetandet och bjuder samtidigt för den subgruppering inom folket som är kapitalismens önskedröm.

Det finns också många som har flera arbeten. Särskilt parapsykos tigger i det guldbuldet som råder är väldigt förtjuvna i att raka är sig många uppgifter. Det vore helt riktigt att tro att ingen annan än just den eller den gruppen kan klara den eller den uppgiften.

Men där kommer också maktfaktorn in i bilden. Man är livrädd för att ge någon annan in- syn, dela med sig av sina kunsk-

per eller släpps ifrån sig till någon annan, framför allt en kvinna. Socialläkaren Ada Nilsson sade en gång att Sverige är de outnyttjade högkonjunkturans land. Det finns en grighet och en guldenhet i detta land som är långt ifrån livsberäknings. Det förekommer en avundsjuka hos dem som redan sitter på vissa poster, som hindrar flexibilitet och rörlighet och gör allting tungrott och byråkratiskt och framför allt märkvärdigt.

"BEHÖV MIG!"

De sista månaderna har flera rörande annonser dykt upp i dagspressen: T ex "1000 kr till den som hjälper mig att få ett meningfullt arbete där jag kan få användning för min examen". Eller någon erbjuder sig att arbeta gratis i tre månader för att visa vad han kan. En ung kvinna som läst sig till en full hand på dispens och genom kvaltestudier värdade: "Behöv mig!"

Man kan fråga sig vad Sverige är för ett land och vad svenska folkets myndighetspersoner är för ett förtjänligt och känsligt släkte.

Har Sverige råd att förlora så många dagsverken och kasta bort sina begävnin-? Kan ett land gå framåt i de hög- hetsen och kompkaheten så får råda, att det är omöjligt att en person som inte redan har kontakter eller tjänster inom ett område att komma in där?

För några år sedan slog zegeringen på trumman för vuxutombildningen. Man skulle se vara på "begävningsreserven", sade man. Frågar man i dag efter hur det gick för dem som tappades på den kroken? Frågar man idag efter hur många av dem som sitter och gräver med sina betyg i handen, därför att ingen behöver dem eller som vädjar i tidningarna: "Behöv mig!"

Svenska folket och dess valda ombud måste tänka om. De som har arbetet måste känna solidaritet med dem som inget har.

Den som har arbetet är just nu vara ung, svevsmänig skiderniker, emottar kvinna eller utövare av ett yrke som just nu inte är gångbart ska inte ensamma behöva bära lasten av det kapitalistiska systemets avarter. Myndigheter och organisationer måste känna ansvar för sina ungdomar och för sina begävnin-.

De arbetslösa måste känna solidaritet av sina medmänniskor.